

Svar på fullmäktigemotioner 17/2022: Långt skidspår till Kyrkslätt, 1/ 2023: Anläggande av ett hundskidspår i Kyrkslätt och 2/2024: Förbättring av skidåkningsmöjligheterna i Kyrkslätt

Bildnings- och fritidsnämnden 12.12.2024 § 88

230/10.03.01.02/2024

Beredare	Ungdoms- och idrottschef Päivi Sorvari fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Bildningsdirektör Eeva-Kaisa Ikonen Bildnings- och fritidsnämnden beslutar ge svar på fullmäktigemotionerna 17/2022: Långt skidspår till Kyrkslätt, 1/2023: Anläggande av ett hundskidspår i Kyrkslätt och 2/2024: Förbättring av skidåkningsmöjligheterna i Kyrkslätt enligt redogörelsedelen och föreslå kommunstyrelsen och vidare kommunfullmäktige att fullmäktige anser att svaret är tillräckligt och motionerna slutbehandlade.
Behandling	Ungdoms- och idrottschef Päivi Sorvari närvarade vid sammanträdet som sakkunnig under behandlingen av detta ärende.
Beslut	Bildnings- och fritidsnämnden beslutade enligt beslutsförslaget.
Redogörelse	I fullmäktigemotionerna begärdes en utredning om förutsättningarna och kostnaderna för att anlägga längre spår, åkerspår, hundspår samt konstsnöspår och för att skaffa en andra spårmaskin. Dessutom begärdes en utredning om hur kommunen kan stöda lokala privata aktörer och föreningar som anlägger spår i kommunen.

Under år 2024 kartlades förslagen i fullmäktigemotionerna som en del av grundförbättringen av skidspårsnätverket. I kartläggningen utreddes skicket på det befintliga nätverket. I utredningsarbetet deltog även lokala skidföreningar, en lokal vinteridrottsentreprenör samt sakkunniga inom kommunens olika sektorer.

Den nuvarande situationen och utvecklingen av spårnätet

Kyrkslättis kommuns skidspårsnätverk består för närvarande av nio spår med en total längd på ca 18 kilometer. Spåren varierar i längd från korta rutter på mindre än en kilometer till längre spår på över sex kilometer. Dessutom ansvarar kommunen för att köra upp korta spår nära daghem och skolor, med hänsyn till snöförhållandena och personalresurserna. Detta främjar möjligheterna för eleverna och områdets familjer att skida och utveckla sina skidfärdigheter.

Vid utvecklingen av skidspårsnätverket undersöktes möjligheten att anlägga ett längre spår inom kommunens område. Dessutom beaktades under vilka förutsättningar kommunen kunde stöda privata spåranslagare samt att kommunen i framtiden skulle behålla rätten att köra upp spår på arrenderade åkrar.

Konsumentskyddslagen (920/2011) fastställer att spårhållaren ansvarar för att säkerställa att tjänsten är säker för konsumenterna. Lagen gäller såväl företag, kommuner som föreningar som tillhandahåller spårtjänster för andra än sina egna medlemmar eller verksamheten kan jämföras med näringsverksamhet. Underhållet av Kyrkslättis kommuns skidspårsnätverk

baserar sig på de av bildnings- och fritidsnämnden 9.6.2021 godkända klassificeringarna för skötsel av idrottsanläggningar. Underhållet av idrottsplatser, inklusive skidspår, genomförs enligt ett beställarproducentavtal av samhällsteknikens underhållstjänster. Underhållet av spåren kan utlokaliseras, men spårhållaren ansvarar fortfarande för tjänstens säkerhet och övervakning. I praktiken borde kommunen ha tillräckliga personalresurser för att i enlighet med konsumentskyddslagen övervaka de spår som genomförs i samarbete med avtalsparter.

Kommunens nuvarande markägande begränsar möjligheterna för längre spår avsevärt. I samband med utredningen hittades inga nya rutförslag där rutten skulle ligga helt på kommunens mark och där parkeringsbehovet skulle kunna tas i beaktande.

Åkerspår kan vara en lösning för att skapa längre spår, eftersom åkrarna erbjuder öppna och relativt plana områden. För att genomföra åkerspår behöver kommunen dock markägarens tillstånd. Dessutom måste särskild hänsyn fästas vid att skydda marken och vegetationen. Underhållet av åkerspår är också mycket väder- och resursberoende och kräver kontinuerligt underhåll. För närvarande är det känt att spår också körs av föreningar och privata aktörer på privata åkrar, och vissa av dessa spår är avgiftsbelagda för användarna.

I praktiken skulle nya rutförslag på områden som förvaltas av privata markägare, inklusive åkerspår, kräva mycket omfattande samarbete. Kommunen borde fastställa principer för samarbetet och avsätta en årlig budget för genomförandet. I praktiken innebär detta bland annat förhandlingar med markägare, fastställande av ansvar, kostnadsbedömningar och markarrendeavtal. Dessutom är det nödvändigt att ordna parkeringsplatser vid spårens start- och slutpunkter.

Kostnader för spåranläggning och spårmaskin

Dessutom undersökte man kostnaderna för att bygga nya skidspår. De uppskattade kostnaderna för att enbart anlägga spårbotten varierar mellan 45 och 140 euro per meter, beroende på terräng och behov av grundarbeten och ytterligare konstruktionerna.

En förutsättning för utvecklingen av skidspårnätverket är inköpet av en andra spårmaskin. För närvarande har Kyrkslätt tillgång till en spårmaskin som underhåller spåren i Jerikobacken och Veikkola, eftersom bredden på dessa spår möjliggör användning av spårmaskinen. Övriga spår underhålls med snöskoter. Kostnaden för att köpa en andra spårmaskin uppskattas till ca 180 000 euro. En andra spårmaskin skulle dock direkt minska de nuvarande transportkostnaderna för spårmaskinen mellan Veikkola och centrum. Transportkostnaderna har de senaste åren uppgått till i genomsnitt 19 000–32 000 euro per år. Vid inköp av en andra spårmaskin måste dock förvaringen av spårmaskinen i Veikkola beaktas. För närvarande finns det ingen förvaringsplats för spårmaskinen i idrottsparken eller i dess omedelbara närhet. Vid planeringen av grundförbättringen av friidrottsplanen i Veikkola har en platsreservation för förvaring av en spårmaskin anvisats inom idrottsparksområdet, vilket innebär att förutom engångsinvesteringen i spårmaskinen behövs ett anslag för byggandet av förvaringsutrymmet.

Hundspår

Som en del av utredningen undersöktes förutsättningarna och möjligheterna för att genomföra ett hundspår. Vid genomförandet av ett hundspår ska flera bestämmelser som stöder säker användning av spåret beaktas. Ett ändamålsenligt hundspår ska vara tillräckligt brett (minst fem meter) och spåret ska vara belyst, vilket möjliggör både fri och klassisk skidstil. Hundspåret ska vara relativt jämnt, eftersom branta backar och kurvor är krävande vid skidåkning med hund. Hundspåret ska också ha bra skyltning, sopkärl och parkeringsplatser för användare som kommer längre ifrån samt för andra spår användare. Dessutom ska användningstider för hundar fastställas (t.ex. två dagar i veckan, på morgonen eller kvällen osv.). Användningen kan också fastställas så att hundskidåkare kan använda spåret när som helst.

I samband med utredningen konstaterades att det är utmanande att genomföra ett hundspår i anslutning till de nuvarande spåren som underhålls av kommunen. Bredbergets spår är det mest lämpliga av de nuvarande rutterna, men det finns för närvarande ingen parkeringsplats eller belysning på platsen. För att genomföra ett hundspår krävs också ökat underhåll av spåret, vilket innebär att ytterligare personalresurser och anslag behövs utöver de nuvarande årliga underhållskostnaderna. Anslaget storlek beror till stor del på hur omfattande användningen av spåret skulle vara.

Konstsnöspår

Genomförandet av ett konstsnöspår i Jerikobacken undersöktes tillsammans med en aktör inom tredje sektor och en lokal vinteridrottsentreprenör. Utredningen visade att den lokala entreprenören fokuserar på att genomföra och utveckla de vinteridrottstjänster som erbjuds av företaget. Dessutom framkom det i diskussionerna med aktören inom tredje sektorn att denne inte har möjlighet att delta i genomförandet av konstsnöspåret. Genomförandet och underhållet av konstsnöspåret kräver en aktör med anvisade anslag för engångsinvesteringar och årliga kostnader, nödvändiga personalresurser och annan nödvändig utrustning.

En förutsättning för genomförandet av konstsnöspåret är också att miljöpåverkan beaktas. Användningen av vattenresurser, särskilt vattentagning från naturliga vattenkällor, kräver behandling av vattentillstånd och dessutom måste eventuella olägenheter för lokala ekosystem, såsom fiskbestånd i vattendrag, undersökas.

Kostnaderna för konstsnöspåret utreddes för ett spår på ca två kilometer. Engångsinvesteringarna för konstsnöspåret (inklusive två snökanoner och tillhörande utrustning, förutsättningar för elförsörjning, spårmaskin och personalresurser för en fastanställd) uppgår till ca 400 000 euro. Dessutom måste andra eventuella engångsinvesteringar beaktas, till exempel utveckling av belysning och genomförande av parkeringsplatser. Underhållet av konstsnöspåret kräver också en ökning av anslagen för det årliga underhållet av idrottsplatser med ca 100 000 euro, vilket skulle täcka bland annat personalkostnaderna, kostnaderna för att flytta snön till olika delar av spåret och kostnaderna för elförbrukningen.

Sammandrag

Utredningen visar att Kyrksläotts kommuns nuvarande skidspårsnätverk är tillgängligt, men att nätverket är litet med tanke på antal kilometer och splittrat. Vinteridrottsförhållandena i Kyrkslätt är för närvarande mycket väderberoende, och vissa år har möjligheterna till vinteridrott varit mycket

begränsade. Utvecklingen av skidspårsnätverket skulle stödja kommunstrategins mål att främja invånarnas aktiva livsstil och möjlighet att motionera året runt.

Baserat på utredningen är det inte direkt möjligt att utveckla skidspårsnätverket med nuvarande resurser och kommunens markäggor. Utvidgningen av nätverket kräver markanskaffning eller samarbete med markägare och andra externa aktörer, vilket i sin tur kräver budgetmedel och ökade personalresurser för eventuella fortsatta utredningar och samarbeten.

I utvecklingen av skidspårsnätverket ska engångsinvesteringar och konsekvenserna för underhållet av befintliga idrotts- och rekreationsområden beaktas. Utvidgningen av nätverket kräver årliga anslag samt tillräckliga personalresurser för att genomföra underhållet. Om underhållet av spåren utlokaliseras, behövs också resurser för att bereda och övervaka avtalen. Kommunen ska fastställa tydliga principer enligt vilka avtalsparter kan genomföra och underhålla skidspårsnätverket, och avsätta en årlig budget för att genomföra avtalen.

Investeringarna i Kyrksläotts kommuns idrotts- och rekreationsområden planeras på en femårig planeringslista. I den av kommunfullmäktige 18.11.2024 godkända budgeten för år 2025, har medel reserverats för planeringen av grundförbättringen av Jerikobackens motionsslinga/spårnät samt för ytterligare utredning av förutsättningarna för konstsnöspåret. När planeringen fortskrider kommer kostnaderna för utvecklingen av området och kostnadseffekterna på den årliga underhållsbudgeten att preciseras.

Det är viktigt att kommunen i framtiden gör strategiska val om vilka åtgärder som ska vidtas för att utveckla vintermotion, så att investeringarnas effekter på bästa möjliga sätt riktas mot kommuninvånarnas rörlighet.

Beslutshistoria

Kommunfullmäktige 12.12.2022 § 115
1346/12.04.02/2022

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 12.12.2022 lämnades följande fullmäktigemotion:

”Skidsäsongen har igen kört igång, men Kyrksläottsborna är fortsättningsvis tvungna att ta sig till grannkommunerna för en längre skidtur. I Kyrkslätt finns flera korta spår som upprätthålls av kommunen. Största delen av dessa är ca 1-3 km, men det finns också två spår som är 5-6 km som längst. I kommunen finns också skidspår som upprätthålls av privatpersoner, golfcenter och byaföreningar, men underhållet av dessa baserar sig på de ifrågavarande aktörernas välvilja och sporadiska möjligheter.

Det är känt att skidning främjar hälsa och välfärd. I inventeringen av rekreation i naturen konstateras att 1,2 miljoner av 15-80-åringarna i Finland, dvs. 30 %, har meddelat att de håller på med terrängskidning. Detta är möjligt endast om det finns skidspår.

Det skulle vara viktigt att det långa spåret skulle vara lätt tillgängligt, precis som de korta spåren. Det av kommunen upprätthållna spåret kunde

exempelvis vara i Centralskogen, där det tidigare funnits ett skidspår. Eller starta från Jokirinteen koulu mot Humaljärvi.

Vi undertecknade fullmäktigeledamöter vill ha en utredning om var kommunen kunde genomföra ett länge skidspår samt en bedömning av kostnaderna för genomförandet. Därtill vill vi ha en utredning om hur man kunde stöda privata aktörer som upprätthåller skidspår för att de ska upprätthålla spår också i fortsättningen.

En lista över skidspår som upprätthålls av Kyrksläotts kommun samt deras underhållsklassificeringar:

Sundet 2.8km III
Jerikobacken 6,2 km I
Kantvik belyst 1,1 km II
Gesterbyn skolcentrum 1,9 km II
Kyrkvalla 1,7km II
Bredberget 1,9km III
Jungfrubergets skogsväg 3,5 km II
Sundet 2,8 km III
Framnäs 0,9 km III
Bobäck 2,5 km III
Veikkola idrottspark 0,4 - 5 km belyst I
Masaby motionsslinga 1,8 km I

Några skidspår i Kyrkslätt som upprätthålls av privata:

Hjortlandets golfplan, Max Wigners skidspår på Gunnarsbys åkrar, Masagårds åker (Stora Åkern), åkrarna mellan Smedsby och Gesterby, golfplaner exempelvis Hjortlandet och Kurk-golf och åkern bredvid Wohls gård. Existensen av dessa skidspår hänger helt på privat välvilja och privata resurser.

Minna Hakapää, Antti Kilappa, Noora Piili och Antti Salonen”.

Motionen undertecknades utöver av Minna Hakapää, Antti Kilappa, Noora Piili och Antti Salonen av följande ledamöter och ersättare: Hannu Valtanen, Marko Kari, Matti Kaurila, Liisa Kosonen, Kim Åström, Kari Virtanen, Timo Haapaniemi, Jani Ekman, Jussi Määttä, Urho Blom, Hans Hedberg, Ulf Kjerin, Jenny Mäkinen, Anna Aintila, Tony Björk, Linda Basilier, Stefan Gustafsson, Martin Valtonen, Kim Liljequist, Aku Leijala, Tuovi Ronkainen, Sini Felipe, Tero Suominen, Elina Kärkimaa och Henri Annila.

Beslut Kommunfullmäktige beslutade sända fullmäktigemotionen till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunfullmäktige 30.01.2023 § 8
56/10.03.01.02/2023

Beslut Kommunfullmäktige sänder fullmäktigemotionen till kommunstyrelsen för beredning.

Redogörelse Ledamot Markus Myllyniemi (de gröna) lämnade följande motion vid fullmäktiges sammanträde 30.1.2023:

"Enligt Finska Kennelklubben finns det ungefär 10 000 registrerade hundar och ungefär 4 000 hundägare i Kyrkslätt. Många hundägare idkar aktivt olika hobbyer och utnyttjar samtidigt också de rekreations- och idrottsmöjligheter som kommunen erbjuder. Vintertid finns det emellertid klart färre motionsmöjligheter än på sommaren.

Flera av Kyrksläotts närkommuner erbjuder vintertid hundägare möjlighet att motionera i hundskidspår där hundarna kan springa vid människans sida under skidningen. Hundskidspår finns i våra grannkommuner bland annat i Oitans i Esbo och i Harju i Lojo. I Oitans står ett visst 1,1 km långt skidspår till förfogande för skidåkarna med hund dygnet runt medan de som skidar med hund i Lojo får använda hela Harjus 6,6 km långa spår en viss tid vissa veckodagar. Spåren som lämpar sig för skidning med hund är mycket populära, och på basis av responsen från kommuninvånarna finns det efterfrågan på ett sådant också i Kyrkslätt.

Hundskidspåret kunde i Kyrkslätt anläggas i anknytning till ett befintligt spår eller på ett visst avsnitt av ett sådant genom att placera ut skräpkorgar där för att se till att spåret hålls prydligt. Ett annat alternativ skulle vara att följa Lojos exempel och reservera ett befintligt spår för hundskidåkarna kvällstid vissa veckodagar eller övriga tider då spåret inte är i flitig användning. Oberoende av alternativet skulle inte anläggningskostnaderna vara betydande.

Vi undertecknade föreslår att det anläggs ett hundskidspår i Kyrkslätt exempelvis på ovan nämnt sätt med hjälp av befintliga skidspår.

Markus Myllyniemi"

Utöver Markus Myllyniemi undertecknade följande ledamöter motionen: De Grönas fullmäktige-grupp: Maarit Orko, Elina Kärkimaa, Krista Petäjäjärvi, Sanni Jäppinen, Reetta Hyvärinen, Saara Huhmarniemi, Ronja Karkinen, Johanna Fleming, Sini Felipe, Katja Juuti och Noora Piili.

Kommunfullmäktige 04.03.2024 § 25

Beslut Kommunfullmäktige sänder fullmäktigemotionen till kommunstyrelsen för beredning.

Redogörelse Vid kommunfullmäktiges sammanträde 4.3.2024 lämnade Matti Kaurila, Timo Haapaniemi, Kim Åström, Liisa Kosonen och Kari Virtanen följande motion:

Vi ledamöter och ersättare som undertecknat fullmäktigemotionen vill främja skidåkningsmöjligheterna i Kyrkslätt. Vi begär att följande åtgärder reds ut och eventuella behövliga beslut fattas före den kommande skidsäsongen 2024–25:

- Anskaffning av spårmaskin. Vi föreslår att anskaffningen av en ytterligare spårmaskin tas med i förslaget till budget för år 2025. Då det finns två spårmaskiner går det inte åt pengar och tid att flytta maskinen t.ex. mellan Jerikobacken och Veikkola. Då blir det också mera tid för att dra upp högklassigare spår, varmed det också är möjligt att utvidga spårnätet senare. Problemet är också att spåren inte kunnat

iståndsättas i tid då den enda spårmaskinen varit trasig under högsåsongen, t.ex. under sportlovsveckan.

- Vi ber också att man utreder hur kommunen i samarbete med företagaren på Hjortlandets skidcentrum Peuramaa Ski kunde utnyttja skidcentrets snö tillverkningsystem och anläggningar för att tillverka konstsnö i anslutning till Hjortlandets skidcentrum. Om detta är möjligt, beaktas det eventuella behovet av anslag i budgetförslaget för år 2025.
- Då kommunen arrenderar ut åkrar förbehåller kommunen sig rätten att på åkrar i sin ägo dra upp spår själv med motorkälke eller med hjälp av avtalsparter.

Motionen hade utöver av Matti Kaurila, Timo Haapaniemi, Kim Åström, Liisa Kosonen och Kari Virtanen undertecknats av följande ledamöter och ersättare: Jussi Määttä, Hannu Valtanen, Marko Kari, Jani Ekman, Ville Salminen, Urho Blom, Minna Hakapää, Antti Kilappa, Noora Piili, Antti Salonen, Tero Suominen, Ari Harinen, Jerri Kämpe-Hellenius, Aku Leijala, Kim Liljequist, Maarit Orko, Krista Petäjäjärvi, Anna Sahiluoma, Martin Valtonen, Arttu Lankinen, Jani Kähkönen, Anna-Mari Toikka, Minna Hakapää, Piia Aallonharja, Johanna Fleming, Josephine Frimodig, Stefan Gustafsson, Johanna Järvinen, Patrik Lundell och Miisa Jeremejew.